

กฎกระทรวง

การระงับข้อพิพาทแรงงานทางทะเล การปิดงาน การนัดหยุดงาน
และการกระทำอันไม่เป็นธรรมที่เกี่ยวข้องกับคนประจำเรือและเจ้าของเรือ

พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติ
แรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในกฎกระทรวงนี้

“ข้อพิพาทแรงงานทางทะเล” หมายความว่า ข้อขัดแย้งระหว่างเจ้าของเรือกับคนประจำเรือ
เกี่ยวกับสภาพการจ้างและสภาพการทำงาน

“การปิดงาน” หมายความว่า การที่เจ้าของเรือปฏิเสธไม่ยอมให้คนประจำเรือทำงานชั่วคราว
เนื่องจากข้อพิพาทแรงงานทางทะเล

“การนัดหยุดงาน” หมายความว่า การที่คนประจำเรือร่วมกันไม่ทำงานชั่วคราวเนื่องจาก
ข้อพิพาทแรงงานทางทะเล

หมวด ๑

การระงับข้อพิพาทแรงงานทางทะเล

ข้อ ๒ ในกรณีที่เจ้าของเรือหรือคนประจำเรือแจ้งข้อเรียกร้องให้กำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติม
ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างหรือสภาพการทำงาน แล้วแต่กรณี แต่ไม่มีการเจรจากัน หรือเจรจ
กันแล้วแต่ตกลงกันไม่ได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ถือว่าได้มีข้อพิพาทแรงงานทางทะเลเกิดขึ้น และให้ฝ่ายแจ้ง
ข้อเรียกร้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

ข้อ ๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการไกล่เกลี่ยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง
ข้อเรียกร้อง

ถ้าตกลงกันได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการเจรจาต่อรอง และข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามประกาศกระทรวงแรงงานว่าด้วยการรวมตัวและการเจรจาต่อรอง ในงานแรงงานทางทะเลมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ไม้อาจตกลงกันได้ภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าข้อพิพาทแรงงานทางทะเล นั้นเป็นข้อพิพาทแรงงานทางทะเลที่ตกลงกันไม่ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับ ข้อเรียกร้องอาจตกลงกันตั้งผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเล หรือเสนอข้อพิพาทแรงงานทางทะเล ให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด หรือจะปิดงานหรือนัดหยุดงานโดยไม่ขัดต่อข้อ ๑๓ ก็ได้

ข้อ ๔ การแต่งตั้งผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเล ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับ ข้อเรียกร้องอาจตกลงกันแต่งตั้งบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลก็ได้

ข้อ ๕ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบการแต่งตั้ง ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเล แจ้งเป็นหนังสือให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องทราบถึงวิธีพิจารณากำหนดวันส่งคำชี้แจง เกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงานทางทะเล และวัน เวลา และสถานที่ที่จะพิจารณาข้อพิพาทแรงงานทางทะเล

ข้อ ๖ ในการพิจารณาข้อพิพาทแรงงานทางทะเล ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเล ต้องให้โอกาสฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องชี้แจงเหตุผลและนำพยานเข้าสืบ อย่างเท่าเทียมกัน

ข้อ ๗ คำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลต้องทำเป็นหนังสือ และอย่างน้อยต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

- (๑) วันเดือนปีที่ทำคำชี้ขาด
- (๒) ประเด็นแห่งข้อพิพาทแรงงานทางทะเล
- (๓) ข้อเท็จจริงที่พิจารณาได้ความ
- (๔) เหตุผลแห่งคำชี้ขาด
- (๕) คำชี้ขาดให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติ
- (๖) ลายมือชื่อของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเล

คำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเล กรณีที่มีการแต่งตั้งผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงาน ทางทะเลหลายคน ให้ถือเสียงข้างมากและต้องลงลายมือชื่อผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลทุกคน

ข้อ ๘ ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลส่งคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลให้ฝ่ายแจ้ง ข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ทำการชี้ขาด พร้อมทั้งปิดสำเนา คำชี้ขาดไว้ ณ สถานที่ที่คนประจำเรือซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อเรียกร้องทำงานอยู่

ข้อ ๙ ให้ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลแจ้งคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลต่ออธิบดี กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมอบหมาย ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการชี้ขาด

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีการเสนอข้อพิพาทแรงงานทางทะเลให้คณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดให้ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ พร้อมจัดทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผล และพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๑ เมื่อคณะกรรมการได้รับข้อพิพาทแรงงานทางทะเลตามข้อ ๑๐ แล้ว ให้พิจารณาชี้ขาดภายในเก้าสิบวันนับแต่ได้รับข้อพิพาทแรงงานทางทะเลดังกล่าวถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้รายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีทราบ และขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดได้ตามที่เห็นสมควร คำชี้ขาดของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

คำชี้ขาดมีผลใช้บังคับตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๑๒ ฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องอาจเจรจากันเองเพื่อยุติข้อพิพาทแรงงานทางทะเลเมื่อใดก็ได้ก่อนที่ผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลหรือคณะกรรมการมีคำชี้ขาด

กรณีฝ่ายแจ้งข้อเรียกร้องและฝ่ายรับข้อเรียกร้องสามารถตกลงกันได้แล้ว ให้ถือว่าข้อพิพาทนั้นเป็นอันยุติตามที่ได้ตกลงกันนั้น และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการเจรจาต่อรองและข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างตามประกาศกระทรวงแรงงานว่าด้วยการรวมตัวและการเจรจาต่อรองในงานแรงงานทางทะเลมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒ การปิดงานและการนัดหยุดงาน

ข้อ ๑๓ ห้ามมิให้เจ้าของเรือปิดงานหรือคนประจำเรือนัดหยุดงานในระหว่างที่มีการเดินเรือทางทะเล

ข้อ ๑๔ เจ้าของเรืออาจปิดงานหรือคนประจำเรืออาจนัดหยุดงานได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีการแจ้งข้อเรียกร้องต่ออีกฝ่ายหนึ่งตามข้อ ๒ แล้ว และข้อพิพาทแรงงานทางทะเลนั้นเป็นข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามข้อ ๓ วรรคสาม

(๒) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง

(๓) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ไกล่เกลี่ยไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง

(๔) เมื่อฝ่ายซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของผู้ชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลไม่ปฏิบัติตามคำชี้ขาด

(๕) เมื่อมีข้อพิพาทแรงงานที่ตกลงกันไม่ได้ตามข้อ ๓ วรรคสาม และไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๕ ในการปิดงานหรือการนัดหยุดงาน ให้เจ้าของเรือซึ่งประสงค์จะปิดงานหรือคนประจำเรือซึ่งประสงค์จะนัดหยุดงาน แล้วแต่กรณี แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่และอีกฝ่ายหนึ่งทราบล่วงหน้าอย่างน้อยสี่สิบแปดชั่วโมงก่อนการปิดงานหรือการนัดหยุดงาน

หมวด ๓

การพิจารณาการกระทำอันไม่เป็นธรรม

ข้อ ๑๖ กรณีเจ้าของเรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้คนประจำเรือผู้เสียหายเนื่องจากการฝ่าฝืนดังกล่าวมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการฝ่าฝืน

ข้อ ๑๗ เมื่อได้รับคำร้องตามข้อ ๑๖ แล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดและออกคำสั่งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้อง ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้รายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีทราบ และขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้

รัฐมนตรีมีอำนาจขยายระยะเวลาให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการเลิกจ้างหรือกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการมีคำสั่งให้เจ้าของเรือต้องปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติภายในระยะเวลาที่กำหนดด้วย

ข้อ ๑๘ เมื่อคณะกรรมการได้มีคำสั่งตามข้อ ๑๗ แล้ว ถ้าคนประจำเรือหรือเจ้าของเรือไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของคณะกรรมการ ย่อมมีสิทธินำคดีไปสู่ศาลได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลตามวรรคหนึ่ง ไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนด ให้คำสั่งนั้นเป็นที่สุด

หมวด ๔

การแจ้งและการยื่นคำร้อง

ข้อ ๑๙ การแจ้งข้อพิพาทแรงงานทางทะเลตามข้อ ๒ การแจ้งวันกำหนดส่งคำชี้แจงเกี่ยวกับข้อพิพาทแรงงานทางทะเลตามข้อ ๕ การแจ้งคำชี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลตามข้อ ๙ การแจ้งการปิดงานหรือการนัดหยุดงานตามข้อ ๑๕ และการยื่นคำร้องขอให้คณะกรรมการพิจารณาการกระทำอันไม่เป็นธรรมตามข้อ ๑๖ ให้ผู้แจ้งหรือผู้ยื่นคำร้องขอ แล้วแต่กรณี แจ้งหรือยื่นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานประกาศกำหนดเป็นหลัก ในระหว่างที่ยังไม่สามารถแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ ให้แจ้งหรือยื่นด้วยตนเองหรือวิธีอื่นตามที่อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานประกาศกำหนดไปพลางก่อน

ข้อ ๒๐ การแจ้งหรือการยื่นคำร้องขอต่ออธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานมอบหมาย คณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนี้ หากผู้แจ้งหรือผู้ยื่นคำร้องขอประสงค์จะแจ้งหรือยื่นด้วยตนเอง ให้ยื่น ณ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ หรือสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สุชาติ ชมกลิ่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติแรงงาน
ทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทแรงงานทางทะเล การปิดงาน และการนัดหยุดงาน การกระทำ
อันไม่เป็นธรรม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคนประจำเรือและเจ้าของเรือ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้